

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Athénská demokracie

ČÁST A

Thúkydídés byl dějepisec a vojevůdce, který žil v pátém století př. n. l. ve starověkém Řecku. Narodil se v Athénách. Za peloponéské války mezi Athénami a Spartou (431–404 př. n. l.) velel loďstvu, jehož úkolem bylo chránit město Amfipolis v Thrákii. Do města se mu však nepodařilo dorazit včas. To padlo do rukou spartského generála Brasida, za což byl Thúkydídés poslán na dvacet let do vyhnanství. Této příležitosti využil k získání podrobných informací od obou válčících stran a ke shromáždění podkladů pro své dílo *Dějiny peloponéské války*.

Thúkydídés je považován za jednoho z nejvýznamnějších dějepisců antiky. V jeho výkladu dějin hrají hlavní roli přirozené příčiny a chování každého jednotlivce, nikoliv osud či zásah bohů. Jeho dílo není pouhým poutavým vyprávěním, ale snaží se zjistit, co stálo za jednáním zúčastněných osob. Thúkydídés přisuzoval osobnostem takový význam, že do svého díla občas zařadil jejich fiktivní promluvy, které mu pomáhaly vysvětlit jednání historických osobností.

ČÁST B

Thúkydídés připisuje athénskému státníku Periklovi (páté století př. n. l.) následující promluvu, pronesenou na počest vojáků, kteří padli v prvním roce peloponéské války.

Naše státní zřízení nenapodobuje zákony sousedních států; spíše my jsme příkladem pro ostatní, než abychom druhé napodobovali. Našemu zřízení se říká demokracie, jeho správa je věcí většiny, nikoliv menšiny. Naše zákony zajišťují všem stejná práva, když jde o soukromé záležitosti, pokud však jde o veřejný zájem, jsou oceňovány více zásluhy než společenské postavení.

Veřejný úřad může zastávat kdokoliv bez ohledu na své společenské postavení (...). Tak jako se nevměšujeme do soukromých záležitostí, neporušujeme ani zákony, pokud jde o věci veřejné. Posloucháme ty, které jsme si zvolili, a sami se řídíme zákony, zvláště těmi, které chrání před útiskem, a dokonce i zákony nepsanými, jejichž porušení přináší všeobecné opovržení.

Nadto vynakládáme značné prostředky k potěše ducha. Hry a slavnosti pořádané po celý rok a naše vkusně zařízené příbytky jsou každodenním zdrojem radosti, která pomáhá zahánět jakékoliv starosti; mnozí obyvatelé města přivážejí do Athén výrobky z celého světa, aby plody jiných zemí Athéňanům též zdomácněly.

Thúkydídés, Dějiny peloponéské války (text upraven)